Akademie výtvarných umění v Praze

Studijní program Výtvarná umění

Ateliér intermediální tvorby III/ škola Tomáše Vaňka

DIPLOMOVÁ PRÁCE

SKLIZEŇ

HARVEST

Vypracoval: Václav Doubek

Vedoucí diplomové práce: prof. Tomáš Vaněk

Oponent diplomové práce: Mgr. Michal Kalhous , Ph.D.

Akademický rok 2020/2021

V jednotlivých ročnících jsem zpracovával téma, které mi přišlo důležité a které se mnou rezonovalo. Někdy mě zaujal materiál, struktura nebo barevné schéma. V roce 2017 jsem objevil hliníkové pláty se slzičkovou ražbou a vyřezal z nich tvar vyčiněné ovčí kůže. Přišlo mi zajímavé spojení průmyslového vzezření materiálu v kombinaci s přírodním charakterem kožešiny.
Následně jsem přemýšlel, jak využít prázdný sud z místní továrny. V té době mě zajímalo téma pronásledování a strachu z neznámého. V sudu jsem vytvořil umělé dno, které se nacházelo ve vrchnější části. Ve vzniklém prostoru pod tímto dnem jsem umístil basový reproduktor, ze kterého se linul monotónní zvuk, jehož frekvence se postupně zvyšovala. Do sudu jsem nalil několik litrů mýdlového roztoku, jehož hmota po zapnutí reproduktoru vytvářela soustředné kružnice. Chtěl jsem tím poukázat na potencionální nedefinovatelné nebezpečí, které se nezadržitelně blíží.
Před dvěma lety mě zaujala zrcadla a předměty se zrcadlovým povrchem obecně. Zapůjčil jsem si zrcadlo se zlatým rámem a v domácích potřebách jsem zakoupil větší počet balení umělých motýlů v různých velikostech a lesklým povrchem. Ty jsem na zrcadlo umístil v pravidelném rastru. Takto umístění motýli na zrcadlovém povrchu odrážejí okolní prostředí. Chtěl jsem tím poukázat na pomíjivost okamžiku kdy motýli mohou kdykoli roztáhnout křídla a odletět.
Motýlí křídla jsou zajímavá nepřeberným množstvím barevných odstínů a tvarů. Na tomto základě jsem začal fotografovat automobily různých značek jejichž karosérie je složena z dílů rozdílných barev oproti barvě převládající. Přišlo mi poutavé vytvářet takovouto sbírku aut., která mi s tímto defektem přišla i zajímavější.

Vždy mě zajímalo hledání jednotící linie v tom, co by můj proces práce zastřešovalo. Věci buď vznikají na základě předchozí zkušenosti nebo dojde k přímé konfrontaci s věcí samotnou. Během studia jsem pracoval s předměty, které jsem nalézal, dekonstruoval či destruoval. S takto vzniklými objekty jsem dále pracoval v rámci instalace, fotografie či jiného zvoleného média. Předměty zastupují buď sami sebe nebo sami vytváří zástupnou roli myšlenky, kterou jsem chtěl ztvárnit. Vyhledávám dojmy, které vznikají vzájemnou interakcí několika subjektů. Uměle vytvářím situace, kterých jinak nemám možnosti být svědkem. Vznikají hluché prostory, které zaplňuji svými představami a domněnkami. Vše co si pustím do své reality je dříve či později předurčeno k selekci. Vytěsňuji věci, které již pro mě vyčerpaly význam. To je situace, která jsem svým způsobem katarzní. Opouštím abych znovu nalezl.

V různých fázích života jsem znovu a znovu započínal sbírání předmětů stejného charakteru. Seskupil jsem větší množství pánských kravat, které jsem podrobil užšímu výběru a vytvořil a vytvořil z nich skupinu pletenců. Spíše než asociativní vlastnosti, které se dají na kravaty od doby jejich používání naroubovat, mě ze začátku zajímal proces jejich selekce – zkoumání jejich nejčastějších vzorů. Takto vytříděné kravaty jsem kompletoval do trojic. Nejčastějšími opakujícími se motivy byl vzor kostek či

proužků. Nalezl jsem však i motivy z rostlinné a živočišné říše čí lidské siluety.
Ve své další práci jsem pracoval s mramorovými kostkami velikosti kostky cukru. Na ty jsem náhodou narazil ve velkém množství pří vyklízení domu známého. Hned mi vytanula na mysl práce Jiřího Kovandy z roku 1981 s názvem Věž z cukru. Jedná se o devět kostek cukru seskupených na sebe, které byly instalování ve veřejném venkovním prostoru. Rozhodl jsem se, že by svým způsobem tuto instalaci parafrázoval. Umístil jsem větší počet kamenných kostek do malého akvária naplněného vodou. Chtěl jsem tak zdůraznit jejich trvanlivost a nezničitelnost materiálu, ze kterého jsou kostky vyrobeny.

Vždy mě zajímaly autoportréty. Zejména Rembradtova série autoportrétů v různých obdobích jeho života. Upřený pohled jakoby zamrzl v čase a autor se tak stal v podstatě nesmrtelným. Zkoumal jsem i skupinové portréty španělského barokního umělce Diega Velázqueze, který se proslavil především řadou portrétů španělské královské rodiny. Dovolil jsem si tímto žánrovým tématem inspirovat. Zakoupil jsem větší množství umělohmotných očí, které se používají při výrobě plyšových hraček. Ty jsem umístil na žlutý pastózní monochromatický povrch plátna. Chtěl jsem tím navodit pocit duality, při které se divák dívá na obraz a je obrazem pozorován.

V instalaci, kde jsem použil deformované prázdné láhve volně pohozené v prostoru, jsem chtěl poukázat na konečnost čehokoliv (v přeneseném významu jako konec párty). Zarezonovala ve mně myšlenka honu za definitivností v protipólu s obavami z nekonečnosti. Proto přichází úleva, když něco samovolně či vnějším zásahem zmizí a odejde a já mohou pozorovat pozůstatky zaniklé činnosti a idealizovat si její průběh v svých představách.

Jedna z částí diplomové práce je i fotografický cyklus prací. Jedná se o fotografie, které mi jsou blízké svou surovou podobou. Vznikaly pozorováním okolního světa, do kterého jsem nezasahoval a jen zaznamenával mobilním telefonem. Součástí jsou však i uměle inscenované náměty, obsahující sesbírané předměty a poskládané do celků, jejichž výpověď mi přišla zajímavá.

Když se podívám na souhrn prací, které jsem vytvořil během studia a v rámci mé diplomové práce, nalézám možný směr, jakým bych mohl tvořit i v následujících letech. Proces vytváření věcí mi poskytuje nekonečný prostor, ve kterém se mohu svobodně pohybovat. Důležité pro mě je se konstantně zaměřovat na podmínky, které umožňují vznik jednotlivých děl. Naučit se, aby práce vznikaly v takové koncentraci, která je nutná pro působení v umělecké praxi. Spatřuji zde stále více paralel souvisejících s jakýmkoli typem lidské činnosti. Chci se více oprostit od zidealizovaného vnímání světa umění, který byl dlouho mou součástí.

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracoval samostatně a je mým původním dílem.

Václav Doubek